

Wetenschappelijk bewijs: hoge rente lokt spaargeld

De hoogte van de rente speelt een belangrijke rol bij het verplaatsen van spaargeld naar een andere bank, zo wordt door onderzoek van Dirk Gerritsen en Jaap Bikker onderschreven. De twee onderzoekers gebruikten enquêtes die De Nederlandsche Bank jaarlijks houdt onder tweeduizend huishoudens. Daarin geven mensen onder andere aan bij hoeveel banken zij klant zijn en welk deel van hun vermogen ze daar gestald hebben.

 PAGINA 21

Wetenschappelijk bewijs: hogere rente lokt spaargeld

Jan Braaksma
Amsterdam

Het klinkt logisch en nu is er ook wetenschappelijk bewijs voor. De hoogte van de rente speelt een belangrijke rol bij het (gedeeltelijk) verplaatsen van spaargeld naar een andere bank.

Dat blijkt uit onderzoek van Dirk Gerritsen en Jaap Bikker. Gerritsen is universitair docent financiering en financiële markten aan de Universiteit Utrecht, Bikker is emeritus hoogleraar banken en financiële regulering aan dezelfde universiteit en onderzoeker bij De Nederlandsche Bank (DNB). De twee gebruikten enquêtes die DNB jaarlijks houdt onder tweeduizend huishoudens. Daarin geven mensen onder andere aan bij hoeveel banken zij klant zijn en welk deel van hun vermogen ze daar gestald hebben.

Gerritsen en Bikker namen de periode 2004-2014 onder de loep en onderzochten hoe gevoelig huishoudens zijn voor een hogere rente als zij besluiten een deel van hun spaargeld naar een andere bank te verplaatsen. Daarbij keken de onderzoekers naar het verschil in rente tussen de bank waar het spaargeld oorspronkelijk stond en het tarief bij de bank waar het spaargeld naartoe ging.

Voor elk procentpunt verschil in rente verplaatsen huishoudens tussen de 3% en 6% van hun spaargeld, concluderen Gerritsen en Bikker. De onderkant van de bandbreedte geldt voor huishoudens die al meerdere rekeningen hebben, de bovenkant voor huishoudens die voor het eerst een nieuwe rekening openen.

‘Er is nog nooit academisch aangetoond of rente een rol speelt bij het besluit spaargeld naar een andere bank te verplaatsen’, zegt Gerritsen. ‘Eerder onderzoek naar

FOTO: ISTOCK

overstapgedrag richtte zich op demografische variabelen, zoals geslacht, leeftijd, opleiding en inkomen. Ook ging dat vooral over mensen die volledig van bank zijn gewisseld, terwijl het best kan zijn dat zij klant worden bij meerdere banken.’

Spaargeld is een belangrijke vorm van financiering voor banken. Zij trekken kortlopend geld aan, en lenen dat met een langere looptijd weer uit. In de financiële crisis leidde deze mismatch een aantal keren tot problemen. Mensen haalden hun geld in hoog tempo weg bij banken die er slecht voorstonden, zoals het Nederlandse DSB, die daardoor in liquiditeitsnood kwamen.

Ook in crisistijd bleef de hoogte van de rente een belangrijk argument, concluderen Gerritsen en Bikker. Maar dat alleen verklaart niet waarom Nederlanders in 2008 en 2009 vaker én een groter deel van hun spaargeld verschoven dan in de andere onderzochte jaren.

Een harde oorzaak voor de vele verschuivingen tijdens de crisis hebben de onderzoekers niet kunnen vinden, maar het ligt voor de hand dat de berichtgeving over de problemen bij banken een rol heeft gespeeld. ‘Terwijl er in die jaren voor de meeste mensen geen reden is om spaargeld te verschuiven’, zegt Gerritsen. ‘We hebben immers het depositogarantiestelsel. Maar een verklaring zou kunnen zijn dat mensen niet weten hoe dat precies werkt.’

Voor elk procentpunt in rente verplaatsen huishoudens tussen de 3% en 6% van hun spaargeld